

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2003-2-96 (Devralma)
Karar Sayısı : 04-06/59-17
Karar Tarihi : 22.1.2004

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, R. Müfit SONBAY,
Murat GENCER, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ,
Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B- RAPORTÖRLER : Derya YENİŞEN, Ebru ÖZTÜRK,

**C- BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: Cavendish Square Holding B.V.
Temsilcisi: Av. Melis BİŞKİN
Güllü Sok. No:1 34330 3. Levent/İstanbul

D- TARAFLAR

: - Cavendish Square Holding B.V.
Prins Alexanderplein 8, 3067
GC Rotterdam, HOLLANDA
- Alberto Colussi
Kehrsitenstrasse 27, (6362) Stansstad, İSVİÇRE
- Rolando J. Stalli
Acherweg 7, (6370) Stans, İSVİÇRE
- Index Development Inc.
Calle 53, Urbanizacion Obarrio, Torre Swiss Bank,
Piso 16, Panama, PANAMA CUMHURİYETİ

E- DOSYA KONUSU: AGB Holding S.p.A.'nın sermayesinin %70'ini temsil eden hissenin Cavendish Square Holding B.V. tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 30.12.2003 tarih, 6448 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 14.1.2004 tarih, 2003-2-96/Öİ-04-DY sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu 19.1.2004 tarih, REK.0.06.00.00/5 sayılı Başkanlık önergesi ile 04-06 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda, bildirimi yapılan devralma işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında izne tabi bir işlem olduğu, ancak bu işlem sonucunda hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun

daha da güçlendirilmesinin söz konusu olmadığı, bu nedenle söz konusu işleme izin verilmesi gerektiği görüşü ifade edilmiştir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İşleme Konu Taraflar

H.1.1. AGB Holding S.p.A. (AGB Holding)

AGB Holding, İtalya kanunlarına göre kurulmuş, merkez adresi İtalya'da bulunan bir şirkettir. Şirket hisselerinin %51'i Alberto Colussi'ye %17,5'i Rolando J. Stalli'ye, %1,5'i Index Development Inc.'e ve %30'u ise WPP Group plc'nin hisselerinin tamamına sahip olduğu Kantar Media Research'a aittir.

AGB Holding Türkiye'de AGB Anadolu Piyasa Araştırma Hizmetleri A.Ş. (AGB Anadolu) aracılığı ile faaliyet göstermektedir. AGB Anadolu'nun hisselerinin %99,9'na TAM Holding B.V., geri kalan hisselerine ise eşit oranda AGB Holding S.p.A, Alberto Colussi, Rolando J. Stalli ve Antonella Carla Petra sahiptir. Hisselerin neredeyse tamamına sahip olduğu görülen TAM Holding B.V. %100 AGB Holding'in bağlı ortaklığıdır. Dolayısıyla şirket AGB Holding kontrolündedir.

AGB Anadolu, televizyon izleyici anketleri, pazarlama ve reklam kampanyalarının planlanması ile ilgili bilgilerin (TAM hizmetleri- *television audience measurement*) sağlanması alanında uzmanlaşmıştır. TAM hizmetleri, genellikle "kişi ölçer" olarak bilinen elektronik televizyon izleyicisi anket araçlarının yönetimi ile sağlanmaktadır. AGB Anadolu tam olarak entegre olmuş TAM tedarikçisidir ve panel tasarım, donanım üretimi, yazılım tasarım üretimi ve yazılım geliştirmenin uygulanması alanlarında faaliyet göstermektedir. TAM hizmetleri, rating ve diğer izleme bilgilerinin ölçülmesinde kullanılmak üzere televizyon izleyicisi bilgilerinin toplanması için tasarlanmıştır.

H.1.2. Cavendish Square Holding B.V. (Cavendish)

AGB Holding'in %70 hissesini devralan Cavendish, WPP Group plc (WPP)'nin tamamına sahip olduğu bir yan kuruluşudur.

WPP ise uluslararası bir iletişim hizmetleri grubudur ve hisseleri New York ve Londra borsalarında işlem görmektedir. 103 ülkede faaliyet göstermektedir. WPP'nin başlıca faaliyet alanları aşağıdaki gibidir:

1. *Medya alım*: reklam kampanyaları yürüten müşteriler için (yayımcılık ve kablo televizyon, radyo, gazete, dergi, duvar ilanı ve internet de dahil) çeşitli medya alanlarında zaman ve/veya mekan planlaması ve alımı. Medya alım ajansları, genellikle hedef kitleyi belirleyebilmek için reklamı yapılacak ürün ya da hizmetlerle ilgili pazar araştırması ile hangi medya aracının ne tip mekanlarda daha uygun olacağını içeren medya planlama ve stratejik öğütler sağlamaktadır.

2. *Pazarlama iletişim hizmetleri*: reklam ajansları tarafından sağlanan danışmanlık, pazarlamanın geliştirilmesi, marka kampanyaları ile birlikte ilan, halkla ilişkiler, tüketici ile ilişki yönetimi/doğrudan pazarlama, kimlik ve tasarımların üretim ve tasarlanması da dahil çeşitli reklam hizmetlerini kapsamaktadır. Bu tip hizmetler, her çeşit medya aracılığıyla sağlanmaktadır.

H.2. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Devralma işleminin Türkiye'deki yansıması AGB Anadolu'nun kontrolünün WPP'ye geçmesi olacaktır. AGB Anadolu'nun faaliyet alanı dikkate alındığında, devralma sonucu kontrolün el değiştirdiği pazarın, *televizyon seyirci ölçüm hizmetleri (TAM hizmetleri)* pazarı olduğu anlaşılmaktadır.

TAM sistemi, her ülkede seçilen hane halkı ya da panel evlerine kişi ölçerlerin yerleştirilmesi ile kurulmaktadır. Panel evleri, "kuruluş anketi"nden sonra seçilmektedir. Kuruluş anketi, TAM tedarikçisine yerel halkın sosyal ve demografik özellikleri, kullandıkları televizyon cihazının tipinin özellikleri ve yerel TV çevresi hakkında bilgiler sağlamaktadır. Kuruluş anketinden sonra saptanan potansiyel panel evlerinden bir panel seçilmektedir. Her hane halkının bir panel evi olmayı kabul etmesinden sonra, hane halkının her birinin izleme tercihlerini ölçmek için kişi ölçer yerleştirilmektedir.

Müşterilerin tek tip TAM verisine sahip olma tercihleri nedeniyle, TAM hizmetleri her bir ülkede genel olarak tek bir tedarikçi tarafından verilmektedir. TAM hizmetleri genel olarak iki şekilde sağlanmaktadır:

- TAM izlenme verileri, TAM tedarikçileri ile anlaşmalara giren farklı yayıncıları ve diğer TAM verileri kullanıcılarını barındıran bir "joint industry committee (JIC)" aracılığıyla sağlanmaktadır. JIC genel olarak sağlanan bilginin telif hakkına sahip olmaktadır. Daha sonra bu bilgiyi müşterilere ya kendisi satmakta ya da TAM tedarikçisine TAM verisini kendi adına satması için izin vermektedir. Bir JIC'in seçilen TAM sistemi olması halinde, sözleşmeler ihale usulüyle ve genellikle beş yıllık süreler için verilmektedir.
- TAM izlenme verileri, genellikle televizyon kanalları ve reklam ajansları olan müşterilere doğrudan TAM tedarikçisi tarafından sağlanmaktadır. Bu durumda TAM tedarikçisi başlangıç yatırımını yapmakta ve TAM sistemini kendi hesabına kurmaktadır.

Türkiye'de TAM hizmetleri bir JIC olan Televizyon İzleme Araştırma Komitesi aracılığıyla sağlanmaktadır. 1992 yılında kurulan TİAK; Ulusal Reklam Ajansları, Reklamcılar Birliği, Uluslararası Reklam Birliği (IAA) ve üye televizyon kanalları tarafından seçilen ikiye temsilciden oluşmaktadır. TİAK, TAM hizmetlerinin hangi şirket tarafından verileceğini belirleyen ve gerekli denetlemeleri yapan kurumdur.

AGB Anadolu'ya Türkiye pazarında TAM verisi sağlama yetkisi veren sözleşme 1992 yılında imzalanmıştır ve bu tarih itibarıyla AGB Anadolu tek sağlayıcıdır. Sözleşme gereği 2000-2004 döneminde de, bu hizmet AGB Anadolu tarafından verilecektir.

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

İşlemin etkili olduğu ilgili coğrafi pazar, AGB Anadolu'ya TAM verisi sağlama yetkisinin verildiği "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak tespit edilmiştir.

H.2. Etkilenen Pazarlar

TAM hizmetlerinin en önemli müşterileri televizyon kanalları, televizyon yapımcıları, medya ajansları ve araştırma şirketleridir. Reklam ajansları da TAM hizmetlerinin alıcısıdır.

Bu müşteri grupları yayın türlerini ve saatlerini izleyici tercihleri doğrultusunda düzenleyebilmek, reklamları en etkin şekilde reklam yerlerinde yayımlayabilmek için TAM verilerine ihtiyaç duymaktadırlar. Televizyon kanalları, reklam şirketleri, medya ajansları, medya yapım şirketleri ve araştırma şirketlerinden oluşan ve TAM verileri doğrultusunda yayın planlaması yapan ve reklam yeri satın alan bu müşterilerin TAM hizmetleri pazarında alıcı konumunda oldukları anlaşılmaktadır. Görsel medyada reklam yeri satın alınması ve yayın planlaması yapılması faaliyetlerine kısaca, "medya alım faaliyetleri", bu faaliyetlerin yürütüldüğü pazara da "medya alım pazarı" denilebilmektedir.

AGB Anadolu'nun kontrolünü devralan, daha önce de AGB Anadolu'nun %30 hissesine sahip olan WPP grubu, Türkiye'de bu ürün pazarında Capitol U. Bl. Reklamcılık A.Ş., Equamedia A.Ş., Man Reklamcılık A.Ş., Manajans/Thompson Reklam İşleri A.Ş., Manavizyon Reklam İşleri A.Ş., Millward Brown A.Ş., Ogilvy and Mather Reklamcılık A.Ş. ve OgilvyOne Doğrudan Pazarlama A.Ş. aracılığıyla faaliyet göstermektedir ve bu şirketler de AGB Anadolu'nun müşterileri arasında yer almaktadır. Bildirim Formunun 4.1. ve 4.3. sayılı bölümlerinde, AGB Anadolu'nun TAM verilerini bu şirketlere diğer şirketler ile aynı koşullarda tedarik ettiği, bu konuda ayrımcı uygulamalara yer verilmediği, sayılan şirketlerin büyük bir kısmının reklam ajansı olduğu ve bu şirketlere yapılan satışların toplam satışların çok az bir kısmını oluşturduğu belirtilmektedir. Ayrıca Bildirim Formunun 4.6. sayılı bölümünde sıralanan en önemli beş müşteri arasında yukarıda sayılan şirketlerin yer almadığı görülmektedir. Dolayısıyla WPP'nin reklam ve medya alım konusunda faaliyet gösteren şirketlerinin olması, pazarda faaliyet gösteren diğer şirketler aleyhine, onların faaliyetlerini zorlaştırıcı bir durum yaratmamaktadır. Kaldı ki TAM verileri reklam, medya alım ve araştırma şirketlerinin tek veya en önemli girdisi niteliğini taşımamaktadır.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Bildirim konusu işlem ile AGB Holding sermayesinin %70'ini temsil eden hisse Cavendish tarafından devralınacaktır. Cavendish halihazırda AGB Holding'in %30 oranında hissedarıdır ve geri kalan hisselerin alımı için ön-alım hakkını kullanmaktadır. Satıcılar ise Alberto Colussi, Rolando J. Stalli ve Index Development Inc. şirkettir. Devralma işlemi sonucunda, AGB Holding'in tüm kontrolü Cavendish'e geçecektir. İşlemle ilgili hisse alım anlaşması 9.12.2003 tarihinde imzalanmıştır.

Cavendish'in %100 WPP bağlı ortaklığı olduğu göz önüne alındığında, devralma sonrası AGB Holding'in WPP grubuna bağlı bir şirket haline geleceği anlaşılmaktadır. Bu anlaşmanın Türkiye'de etkisi, AGB Holding'in tamamına sahip olduğu AGB Anadolu'nun kontrolünün el değiştirmesi olacaktır.

Dolayısıyla anılan işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ'in birleşme ve devralma sayılan hallerin belirlendiği 2. maddesinin (b) bendi kapsamında bir "devralma"dır.

Söz konusu Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik "İzne Tabi Birleşme veya Devralmalar" başlıklı 4. maddesinde, "birleşme veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmibeş trilyon Türk Lirası'nı aşması halinde Rekabet Kurulundan izin almaları zorunludur." hükmü getirilmiştir.

AGB Anadolu'nun ilgili ürün pazarındaki 2002 yılı cirosu TL.; ilgili ürün pazarındaki payı ise %.....'dür. Dolayısıyla AGB Anadolu'nun pazar payının Tebliğ'de belirtilen eşiği aşması nedeniyle söz konusu işlem, Rekabet Kurulundan izin alınması gereken bir devralma işlemidir.

4054 sayılı Kanun'un 7. maddesine göre, "Bir ya da birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün mal varlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları, miras yoluyla iktisap durumu hariç olmak üzere, devralması hukuka aykırı ve yasaktır."

Devralan taraf olan Cavendish'in ve bağlı bulunduğu WPP'nin ilgili pazarda başka herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır. İşlem sonrasında, halihazırda tarafı bulunduğu TIAK sözleşmesi gereği TAM verilerinin tek tedarikçisi konumunda olan AGB Anadolu'nun bu konumu pazarda devam edecek, pazar tek sağlayıcı bir pazar olma konumunu muhafaza edecektir. Bu koşullar altında pazardaki rekabet koşullarının değişmesi söz konusu olmamaktadır.

Devir işleminin etkilenen pazar olan "medya alım pazarı"ndaki rekabet koşulları üzerine etkisi incelendiğinde ise; H.2. sayılı bölümde yer verildiği üzere devralan tarafın devir işlemi öncesinde de AGB Holding'in %30 hissesinin sahibi olduğu, bu pazarda faaliyet gösteren WPP grubu şirketlerinin de TAM verilerinin alıcısı konumunda olduğu, bu şirketlerin AGB Anadolu'nun toplam satışları içinde çok küçük bir bölümü oluşturduğu ve asıl hedef müşteri kitlesi olmadığı (bir televizyon kanalının olduğu gibi) dikkate alındığında, kontrolün el değiştirmesi sonucunda bu şirketler lehine rekabet koşullarının bozulması olası görünmemektedir.

Kaldı ki; zaman içinde dijital yayının yaygınlaşması ve dijital set üstü kutuların sayısının artması ile birlikte TAM hizmetlerinin ciddi bir rekabet ile karşı karşıya kalması beklenmektedir. Zira dijital set üstü kutuları kişilerin izleme alışkanlıklarını kaydetme kapasitesine de sahiptir.

Ayrıca sözleşmenin 6.10. maddesi ile AGB ortakları Alberto Colussi ve Rolando J. Stalli'ye İtalya kanunlarına uygun olarak 5 yıl süreyle rekabet etme yasağı getirilmektedir. Bu yasağın Türkiye TAM hizmetleri pazarı üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

04-06/59-17

Yukarıda yer verilen bilgiler çerçevesinde, bildirim konusu devralma işleminin 4054 sayılı Kanun'a aykırılık oluşturmadığı kanaatine varılmıştır.

İ- SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

AGB Holding S.p.A.'nın sermayesinin %70'ini temsil eden hissenin Cavendish Square Holding B.V. tarafından devralınması işleminin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesine dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi bir işlem olduğuna; bununla birlikte, bu işlemin aynı Kanun'un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratan veya mevcut bir hakim durumu güçlendiren ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran nitelikte olmadığına, dolayısıyla bildirim konusu devralmaya izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.